

Samrådstale

12. oktober 2016

Samrådsspørgsmål A

Samrådsspørgsmål A:

Vil ministeren redegøre for de beregninger, der ligger til grund for artiklen "Claus Hjort kalder Socialdemokratiets plan for fup" i Politiken den 27. september 2016, og herunder særskilt oplyse:

1. Hvordan antages PSO'en finansieret i Finansministeriets beregning og hvordan stemmer dette overens med "Stol på Danmark", hvoraf det fremgår, at PSO'en ikke skal finansieres af råderummet?
2. Har Finansministeriet indregnet en merudgift til Togfonden på 2 mia. kr. i 2020 og hvordan stemmer det overens med Togfondens fase 1 jf. aftalen mellem forligspartierne ultimo juni 2016 og svar på L 192 spørgsmål 3?
3. Om der i vurderingen af Socialdemokratiets 2025-oplæg er stillet strengere krav til den strukturelle saldo i 2020, end i regeringens plan og om dette reelt giver regeringens flere indtægter end Socialdemokratiet i 2020?
4. Om der er taget højde for, at Socialdemokratiet ikke budgetterer med indtægterne fra jobreform fase 1 i sit 2025-oplæg og dermed heller ikke skal bruge det økonomiske råderum til finansiering af en eventuel afskaffelse af kontanthjælpsloftet?
5. Er det korrekt, at FIU alm. del-spørgsmål 559 vedrørende indtægter og udgifter i Socialdemokratiets oplæg "Stol på Danmark" blev stillet den 21. september 2016 og endnu ikke var besvaret den 27. september 2016, hvor Finansministeriet ellers havde givet Politiken sin vurdering af udgifter og indtægter i Socialdemokratiets "Stol på Danmark"?

Svar:

- Jeg vil starte med at sige lidt overordnet om vurderingen af Socialdemokratiets udspil *Stol på Danmark* og vil herefter svare på de specifikke spørgsmål.
- Socialdemokratiets udspil rejser en række spørgsmål omkring, hvordan initiativer og finansiering hænger sammen i de enkelte år frem mod 2025.

- På den baggrund har jeg tilladt mig at lægge nogle antagelser ned over Socialdemokratiets udspil, og mine embedsmænd har herefter udarbejdet en vurdering af centrale elementer i udspillet baseret på disse antagelser. Det står jeg selvfølgelig fuldstændig ved.
- Jeg vil gerne understrege, at det kun har været nødvendigt at lægge disse antagelser ned over udspillet, fordi det ikke har fremgået, hvordan initiativerne i udspillet skal finansieres på den kortere bane.
- Hvis man i stedet kunne have slået op i udspillet og år for år aflæse såvel initiativer som finansiering, havde det slet ikke været nødvendigt med antagelser. Sådan som regeringen gør det i DK2025 – Et stærkere Danmark. [Og i øvrigt også sådan Det Radikale Venstre gør i deres 2025-udspil ”Vores Børn – Vores ansvar”]
- Men nu er det altså sådan, at Socialdemokratiet kun lægger frem, hvad de vil i 2025. Derfor er vi jo nødt til at gøre os nogle antagelser om årene inden 2025 for at danne os et billede af, om udspillet hænger sammen fx i 2020. En sådan servicering af finansministeren ligger fuldt indenfor rammerne af, hvad et ministerium betjener en minister med.
- Lad mig også slå fast, at det altså ikke er første gang, at Finansministeriet udarbejder beregninger af oppositionens politik. I sidste valgperiode stillede bl.a. Socialdemokratiet en byge af spørgsmål, der grundlæggende havde til formål at få Finansministeriet til at regne på konsekvenser af vores daværende politik om nulvækst i det offentlige forbrug. Hvad gjorde man der? Fuldstændigt det samme. Man gjorde sig nogle antagelser og udarbejdede på den baggrund en række beregninger. Fordi det er nu engang sådan man gør.
- Jeg skal da være ærlig og indrømme, at vi ikke altid kunne lide besvarelserne fra Finansministeriet. Og til tider var vi også uenige i de antagelser, der blev lagt til grund.
- Men jeg hører til dem, der synes, at det er en vigtig del af den demokratiske debat, at ikke kun regeringens, men også oppositionens forslag går efter i sømmene. Derfor er jeg tilhænger af, at man ud-

arbejder den slags beregninger. Også når det kræver, at man opstiller bestemte forudsætninger. Hvis det ledende oppositionsparti er uenig i det synspunkt, synes jeg, at man skal sige det klart.

- Socialdemokratiets gentagne spørgsmål om proces, herunder dette samråd, kan skygge for, at partiet mangler at give svar på, hvordan prioriteringer skal finansieres på den kortere bane.
- Hvis Socialdemokratiet virkelig ønsker en realvækst i det offentlige forbrug på 0,6 pct. årligt frem mod 2020, så er der altså kun omkring 1 mia. kr. tilbage til alle andre politiske prioriteringer og de bundne opgaver, vi skal løse i fællesskab. Og det er slet ikke nok.
- 1 mia. kr. rækker lige knap til at finansiere et robust pensionssystem. Men hvad så med håndteringen af investeringsudfordringen eller et nyt ejendomsvurderingssystem? Hvordan vil man finansiere det? .
- Socialdemokratiet skylder altså svar på i hvert fald 5 spørgsmål:
 - Hvordan ønsker Socialdemokratiet at finansiere et nyt PSO-system?
 - Hvordan vil Socialdemokratiet løse den investeringsudfordring på 5 mia. kr. frem mod 2020, som opstod, da de sad i regering?
 - Hvordan vil Socialdemokratiet finansiere overgangen til det nye ejendomsvurderingssystem på den kortere bane?
 - Hvordan vil Socialdemokratiet finansiere et robust pensionssystem?
 - Og hvad med styrkelsen af skattevæsenet. Skal det finansieres ud af forbrugsvæksten. Eller kommer det ved siden af?
- Det er selvfølgelig en mulighed, at Socialdemokratiet vil hæve skatten eller spare på andre områder. Så ville økonomien jo selvfølgelig hænge sammen i 2020. Men det kan man bare ikke læse ud af deres plan.
- Og så er der alle de ting socialdemokraterne har udtalt sig kritisk om. Dem mangler vi også svar på.

- For bare at nævne nogle eksempler, så har Socialdemokraterne bl.a. kritiseret regerings forslag om en justering af boligydelsen og en udviklingsbistand på 0,7 pct. af BNI.
- Ønsker Socialdemokraterne at rulle disse initiativer tilbage? Det ved vi ikke. Men hvis de gør, skal det jo finansieres. Hvordan skal det ske?
- For at opsummere:
- Jeg synes det er helt rimeligt at antage, at Socialdemokratiets prioriteringer skal finansieres af råderummet – nu hvor Hr. Benny Engelbrecht og Socialdemokratiet ikke selv lægger præmisserne frem eller anviser konkret finansiering.
- På baggrund af de mange uafklarede spørgsmål har jeg som sagt tilladt mig at lægge nogle antagelser ned over Socialdemokratiets udspil for at understrege at ting koster penge – også i perioden før vi når 2025. På baggrund af disse antagelser har mine embedsmænd udarbejdet en vurdering af udspillet.
- Det står jeg fuldstændig ved.

- Jeg vil nu kommentere de konkrete spørgsmål:
- *Spørgsmål 1. Hvordan antages PSO'en finansieret i Finansministeriets beregning og hvordan stemmer dette overens med "Stol på Danmark", hvoraf det fremgår, at PSO'en ikke skal finansieres af råderummet?*
- Jeg har allerede svaret på spørgsmålet i svar på FIU spørgsmål 559 af 5. oktober. Jeg skal derfor henvise til dette svar, hvor det fremgår:
 - *Det fremgår af Stol på Danmark, at PSO-udfordringen skal løses (side 27). Det indebærer en merudgift på ca. 3/4 mia. kr. i 2017, stigende til ca. 3 mia. kr. i 2020 og ca. 4 mia. kr. i 2025. De angivne merudgifter for-*

udsætter, at der ikke foretages billiggørelser, herunder fx aflysning af de kystnære havvindmøller.

- *I Stol på Danmark står der angivet, at merudgifterne til PSO-udfordringen ikke skal løses ved finansiering fra råderummet, men der angives ingen konkret finansiering. Da staten er forpligtet til at afholde udgifterne (i form af udbetaling af støtte til fx havvindmølleparker), vil det uden konkret anvist finansiering være råderummet, der skal finansiere udgifterne, hvorfor dette er lagt til grund. En konkret anden mulig finansiering ville i givet fald have karakter af skatte- og afgiftsstigninger og/eller besparelser på andre områder.*
- *Spørgsmål 2. Har Finansministeriet indregnet en merudgift til Togfonden på 2 mia. kr. i 2020 og hvordan stemmer det overens med Togfondens fase 1 jf. aftalen mellem forligspartierne ultimo juni 2016 og svar på L 192 spørgsmål 3?*
- *Jeg har allerede svaret på spørgsmålet i svar på FIU spørgsmål 559 af 5. oktober. Jeg skal derfor henvise til dette svar, hvor det fremgår:*
 - *Det fremgår af Stol på Danmark, at alle projekterne i Togfonden DK skal gennemføres (s. 24).*
 - *Såfremt det antages, at projekterne gennemføres med den oprindeligt forudsatte afløbsprofil indebærer det en merudgift på 2 mia. kr. i 2020 i forhold til indbudgetteringen af togfonden på regeringens finanslovsforslag for 2017. Denne merudgift vil skulle finansieres inden for det eksisterende råderum. Alternativt vil togfondsprojekterne skulle finansieres af skattestigninger eller omprioriteringer fra andre områder.*
 - *Såfremt det lægges til grund, at togfondsprojekterne gennemføres med en alternativ afløbsprofil, vil merudgiften i året 2020 kunne reduceres, idet dette dog vil skulle modsvares af en tilsvarende merudgift i enten årene før eller efter.*
 - *Der er blevet henvist til en politisk aftale om Togfonden, som skulle indebære merudgifter på 0,3 mia. kr. i 2020 i forhold til regeringens finanslovsforslag for 2017. Aftalen indeholder imidlertid kun konkret prioritering af en del af togfondsprojekterne, svarende til samlede udgifter på ca. 13,5 mia. kr. Det fremgår af aftalen, at parterne i forligskredsen mødes senest i*

2019 for at drøfte udmøntningen af de resterende projekter, herunder timing og finansiering.

- *Såfremt alle projekterne i Togfonden DK skal gennemføres, vil den samlede udgift på ca. 27 mia. kr. skulle prioriteres indenfor den eksisterende økonomi i den udstrækning projekterne gennemføres frem mod 2025. Alternativt vil togfondsprojekterne skulle finansieres af skattestigninger eller omprioriteringer fra andre områder.*
- *Det bemærkes, at der på FFL17 er indbudgetteret togfondsprojekter med samlede udgifter på i alt ca. 3 mia. kr. frem til 2020.*
- *Spørgsmål 3. Om der i vurderingen af Socialdemokratiets 2025-oplæg er stillet strengere krav til den strukturelle saldo i 2020, end i regeringens plan og om dette reelt giver regeringen flere indtægter end Socialdemokratiet i 2020?*
- *Jeg har allerede svaret på spørgsmålet i svar på FIU spørgsmål 559 af 5. oktober. Jeg skal derfor henvise til dette svar, hvor det fremgår:*
 - *Helhedsplanen reducerer den langsigtede udfordring for de offentlige finanser – den såkaldte hængekøjeudfordring – markant. Samtidig øger tiltagene i Helhedsplanen arbejdsudbuddet frem mod 2020. Begge dele er afgørende for, at der er plads til en lempeligere sti for den strukturelle saldo og dermed råderumsbidraget på 5,3 mia. kr. i 2020 herfra, jf. s. 42 i DK2025 – Et Stærkere Danmark.*
 - *I Stol på Danmark indgår ikke tiltag, som øger arbejdsudbuddet. Det fremgår eksempelvis af s. 15, at ”Vi mener ikke, at tiden er til nye arbejdsudbudsreformer”. Ligeledes fremgår det ikke af Stol på Danmark, at der indgår tiltag, der markant mindsker den langsigtede pres på de offentlige finanser.*
 - *Herudover angives det i Stol på Danmark, at der tages afsæt i den økonomiske ramme, der er til rådighed i 2025 uden gennemførelse af yderligere arbejdsudbudsreformer. På den baggrund er det råderum, som ligger i grundforløbet for regeringens 2025-plan lagt til grund for beregningerne af Stol på Danmark, herunder grundforløbets antagelse om balance i 2020.*

- Spørgsmål 4. Om der er taget højde for, at Socialdemokratiet ikke budgetterer med indtægterne fra jobreform fase 1 i sit 2025-oplæg og dermed heller ikke skal bruge det økonomiske råderum til finansiering af en eventuel afskaffelse af kontanthjælpsloftet?

- Jeg har allerede svaret på spørgsmålet i svar på FIU spørgsmål 559 af 5. oktober. Jeg skal derfor henvise til dette svar, hvor det fremgår:
 - *Provenuet fra indførelse af kontanthjælpsloftet og integrationsydelsen på årligt ca. 1 mia. kr., som regeringen ønsker at anvende til skattelettelser, er ikke omtalt i Stol på Danmark og indgår således heller ikke i det beregnede råderum i Stol på Danmark (finansieringsoversigten, s. 32).*
 - *Det vurderes på den baggrund – og i overensstemmelse med normal praksis - at dette provenu heller ikke bør indgå i en vurdering af råderummet i Stol på Danmark.*
 - *Såfremt det lægges til grund, at dette provenu ikke prioriteres til skattelettelser, som forudsat i aftalerne om kontanthjælpsloft, integrationsydelse og straksindgreb, men i stedet prioriteres til at øge råderummet, vil råderummet i Stol på Danmark isoleret blive forhøjet med 1,2 mia. kr. i 2017, 1,1 mia. kr. i 2018 og 1,0 mia. kr. årligt fra 2019 og frem.*

- Spørgsmål 5. Er det korrekt, at FIU alm. del-spørgsmål 559 vedrørende indtægter og udgifter i Socialdemokratiets oplæg ”Stol på Danmark” blev stillet den 21. september 2016 og endnu ikke var besvaret den 27. september 2016, hvor Finansministeriet ellers havde givet Politiken sin vurdering af udgifter og indtægter i Socialdemokratiets ”Stol på Danmark”?

- Jeg har allerede svaret på spørgsmålet i svar på FIU spørgsmål 589 af 5. oktober. Jeg skal derfor henvise til dette svar, hvor det fremgår:
 - *I forbindelse med et interview til Politiken har jeg oplyst om vurderingen af, hvordan Socialdemokratiets udspil vil påvirke råderummet i 2020 under bestemte forudsætninger. Spørgsmål 559 stillet efter ønske fra Benny Engelbrecht (S) omhandler påvirkningen af den offentlige saldo i 2025 under forudsætning af en række ændrede prioriteringer i forhold til grundforløbet. Spørgsmålet vil blive besvaret indenfor de fastsatte frister.*